

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านอุตสาหกรรม

จัดทำข้อมูลโดย

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

องค์การบริหารส่วนตำบลไร่สะทอน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี

คำนำ

ภูมิปัญญาท้องถิ่น คือมรดกอันล้ำค่าที่สะท้อนถึงวิถีชีวิต ความคิด และกระบวนการจัดการปัญหาของชาวตำบลไระสะท้อน ที่สั่งสมมาอย่างยาวนาน องค์ความรู้เหล่านี้ไม่เพียงแต่เป็นเครื่องมือในการดำรงชีวิต แต่ยังเป็นรากฐานที่สำคัญในการสร้างความเข้มแข็ง และเอกลักษณ์ให้กับชุมชนของเรา

องค์การบริหารส่วนตำบลไระสะท้อน ตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ สืบสาน และส่งต่อองค์ความรู้ดังกล่าว ไม่ให้เลือนหายไปตามกาลเวลา จึงได้ดำเนินการจัดทำ “ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลไระสะท้อน” ขึ้น เพื่อเป็นศูนย์กลางข้อมูลด้าน [ใส่ประเภท เช่น หัตถกรรม, เกษตรกรรม, ประเพณีวัฒนธรรม ฯลฯ] อย่างเป็นระบบ เพื่อให้ประชาชน เยาวชน และผู้สนใจ ได้ใช้เป็นแหล่งอ้างอิงและศึกษาเรียนรู้ได้อย่างสะดวกและทั่วถึง

การรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความร่วมมืออันดีจากเหล่าปราชญ์ชาวบ้านและผู้อาวุโสในพื้นที่ทุกท่าน ที่ได้กรุณาถ่ายทอดองค์ความรู้และประสบการณ์อันเป็นต้นทุนทางปัญญาที่ประเมินค่าไม่ได้ องค์การบริหารส่วนตำบลไระสะท้อน ขอกราบขอบพระคุณท่านไว้ ณ โอกาสนี้

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าฐานข้อมูลชุดนี้ จะเป็นก้าวสำคัญในการสร้างความภูมิใจในท้องถิ่น และเป็นกลไกหนึ่งในการขับเคลื่อน การพัฒนาตำบลไระสะท้อนให้เติบโตอย่างยั่งยืนสืบไป

ผู้จัดทำ

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ข้อมูลพื้นฐาน

*****

1. ชื่อ โครงการ/กิจกรรม/กลุ่ม

ธนาคารต้นไม้ : วิสาหกิจชุมชนก้านตาสลิมเทจ

2. ที่ตั้ง

บ้านเลขที่ 126 หมู่ที่ 5 ตำบลไร่สะท้อน อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี

3. ผู้ประสานงาน

นายฉนกร น่วมดวง

4. เบอร์ติดต่อ

090 - 9449824

5. ความเป็นมา

การริเริ่มจัดตั้ง "ธนาคารต้นไม้" ภายใต้บริบทของวิสาหกิจชุมชนก้านตาสลิมเทจ ถือเป็นกลยุทธ์ที่สอดคล้องในการสร้างความมั่นคงทางการเงินควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในตำบลไร่สะท้อนครับ โดยปกติแล้วหัวใจสำคัญของธนาคารต้นไม้คือการเปลี่ยน "ต้นไม้" ให้เป็น "สินทรัพย์" ที่สามารถประเมินค่าและสร้างรายได้กลับคืนสู่ชุมชนได้

ขั้นตอนการจัดตั้งธนาคารต้นไม้ (Tree Bank Model) กระบวนการนี้แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอนหลักเพื่อให้เกิดความเป็นระบบและเป็นธรรมต่อสมาชิก

1. การรวมกลุ่มและสร้างกติกาสังคมจัดตั้งคณะกรรมการ: เลือกตัวแทนในชุมชนที่มีความรู้ด้านเกษตรกรรมและบัญชี เพื่อดูแลเรื่องการประเมินราคาและจัดการกองทุนกำหนดกติกา: ระบุให้ชัดเจนว่าต้นไม้ชนิดใดบ้างที่สามารถนำมาขึ้นทะเบียน (แนะนำให้เน้นไม้เศรษฐกิจหรือไม้ท้องถิ่นที่มีมูลค่าสูง) การสมัครสมาชิก: สมาชิกนำทะเบียนส่วนหรือ โฉนดที่ดินมาแสดงเพื่อยืนยันสิทธิในต้นไม้ที่ปลูก

2. การสำรวจและประเมินมูลค่าต้นไม้ (Tree Appraisal) นี้คือขั้นตอนที่สำคัญที่สุด โดยทั่วไปจะใช้เกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานของ ธ.ก.ส. (ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร) เพื่อให้เกิดการยอมรับในวงกว้าง:

การวัดขนาด: วัดเส้นรอบวงที่ความสูง 1.3 เมตรจากพื้นดิน (DBH - Diameter at Breast Height)

การจดบันทึก: ออก "สมุดเงินฝากต้นไม้" ให้กับสมาชิกแต่ละราย เพื่อบันทึกจำนวนต้นและมูลค่าประเมินปัจจุบัน

3. การสร้างกองทุนและสวัสดิการการระดมทุน: สมาชิกอาจมีการออมเงินรายเดือนเข้ากลุ่มธนาคารต้นไม้ เพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในการทำกิจกรรมเกษตรกรรมหรือจัดซื้ออุปกรณ์การกัญชง: เปิดให้สมาชิกกู้ยืมเงินทุน โดยใช้ "ต้นไม้ที่ขึ้นทะเบียน" เป็นหลักประกัน (ตามข้อตกลงของกลุ่ม) เงินปันผล: เมื่อมีการนำไม้ไปใช้ประโยชน์หรือตัดขายตามอายุขัย รายได้ส่วนหนึ่งต้องกลับคืนสู่กองทุนของวิสาหกิจชุมชน

4. การบูรณาการกับ "ก้านตาลวิมเทจ" เนื่องจากคุณมีวิสาหกิจชุมชนก้านตาลวิมเทจอยู่แล้ว คุณสามารถเพิ่มมูลค่าได้ด้วยวิธีเหล่านี้:
การเชื่อมโยงการท่องเที่ยว: พัฒนาเส้นทางเดินชม "สวนต้นไม้อาคาร" สำหรับนักท่องเที่ยวที่มาดูงานหรือทำกิจกรรมในไร่นาสวน
การนำเศษวัสดุมาสร้างมูลค่า: เช่น การนำกิ่งไม้ที่ผ่านการตัดแต่ง (Pruning) จากอาคารต้นไม้มากเป็นวัตถุดิบทำของที่ระลึกหรืองาน
ศิลปะในโครงการ "Palm Street Art"

การถ่ายทอดภูมิปัญญา: ใช้สวนต้นไม้มองเป็นแหล่งเรียนรู้การปลูกและการดูแลรักษาไม้ท้องถิ่นให้กับเยาวชนในตำบล

ข้อเสนอเชิงกลยุทธ์สำหรับพื้นที่ไร่นาสวน

เพื่อให้โครงการมีความยั่งยืนและได้รับการสนับสนุนในระดับนโยบายของตำบล

1. ประสานงานกับ ช.ก.ส. ในพื้นที่: การเป็นอาคารต้นไม้มือที่ได้รับการรับรองจาก ช.ก.ส. จะทำให้สมาชิกได้รับสิทธิประโยชน์เพิ่มขึ้นและสร้างความน่าเชื่อถือให้กับวิสาหกิจชุมชน
2. การลงทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชน: ตรวจสอบให้แน่ใจว่าสถานะของ "ก้านตาลวิมเทจ" ครอบคลุมกิจกรรมอาคารต้นไม้มือเพื่อประโยชน์ในการของบประมาณสนับสนุนจากภาครัฐหรือ อบต. ไร่นาสวน
3. ใช้ Digital Logbook: แนะนำให้ใช้ Google Sheets หรือแอปพลิเคชันง่าย ๆ ในการบันทึกข้อมูลต้นไม้มือและมูลค่า แทนการใช้กระดาษเพียงอย่างเดียว เพื่อป้องกันข้อมูลสูญหายและสะดวกต่อการตรวจสอบ

חברת פאפיר

การดำเนินงานธนาคารต้นไม้ : วิชาทักษะชุมชนก้านตาดวิมทอง

